

1918 július hó 18. án 5 óra 35 p. átvetem. Lővénvi

DEBRECZEN

Előfizetési ár széküléssel:
HELYBEN: Helyi előfizetés
Négyedévi 5 korona
Félévre 10
Egyes szám ára 20 fill.
Külföldön: Négyedévi 5 K 50
Félévre 10
Egyes szám ára 30 fill.

Ötvenedik évfolyam.
51-ik szám.
Csütörtök, 1918 július 18.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Barabás-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

A nyugati arcvonalon

a Soissonstól Chateau-Thierryig kiterjedt nagy offenzíva lepergése óta harci szünet állott be. Nagyobb cselekményekről nem érkezett jelentés, csak a legutóbbi napokban próbálkoztak meg az angolok Rupprecht bajor trónörökösnek harcvonalán kisebb előretörésekkel nyugtalankodni.

Természetesen ezeknek a kis előretöréseknek a harctér nagy eseményeihez képest semmiféle jelentőségük nem volt, hanem a történésekre nézve az iramot továbbra is a németek diktálják, akik a hétfő esti jelentésükben közölték, hogy Reimstől dényugatra és keletre betörték az ellenséges állásokba.

A francia hivatalos jelentés ennél többet mond, közli, hogy a németek heves tűzérési előkészítés után reggel a Chateau-Thierrytől egészen Maine de Masigisig terjedő fronton támadtak. A francia csapatok 80 kilométeres arcvonalon állnak ellent az előretörésnek. A csata még tart.

Ebből a jelentésből kitűnik, hogy a németek hatásos tűzérési harc után 80 kilométernél szélesebb arcvonalon a Marne folyótól egészen a Reimst körülölelő félkörig támadásba mentek át. A támadó arcvonal tulajdonképpen az a vonal, amelyet a németek még június hó végével indított offenzívájukkal értek el, amikor Soissons és Reims között benyomták az egész francia-angol arcvonalat.

Akkor a németek elhatoltak egészen a Marne folyóig, de támadásaikat inkább a Soissons feletti irányban folytatták, míg Reims és a Marne között nem indítottak nagyobb támadásokat, s bár a hajdani francia koronázó várostól alig négy-öt kilométernyire voltak, meg se próbálkoztak, hogy a város tulajdonosai lehessenek.

Az új német támadás most éppen ebben az irányban indult meg. A német lapok nagy eseménynek tekintik, hogy Reimstől dényugatra és keletre sikerült benyomulni az ellenséges állásokba, de semmiféle kommentárt a kezdő sikerhez nem fűznek.

A német fővárosban azonban nem tartják kétségesnek, hogy a nyugati harctéren várt döntő fázishoz érkeztünk. A feszültség tetőpontját érte el. A támadó arcvonal szűk ívalakban körülfogta Reimst, úgy hogy a városnak a helyzete az elképzelhetően legveszedelmesebb.

A mostani offenzíva az eddigi német támadásoknál nagyobb kiterjedésű, mert eddig első nap 80 kilométeres arcvonalon nem indítottak meg offenzívát, hanem kisebb területen kezdték meg a tervbevett hadműveleteket. Az elkövetkezendő napok mutatják majd meg ennek az újabb taktikai módszernek hatályosságát, de illetékes helyen már is megállapítják, hogy a hadműveletek tervszerűen folynak le.

Oroszország belső konszolidálódásának hatalmas akadálya, hogy az ántánt sehogy sem tud belenyugodni ez országának szövetségéből való kiszakadásába, s minden lehető elkövet, sőt katonai intervencióval is rajta van, hogy a bolsevik uralmat lehetetlenné tegye, s itt oly érdekköröket ültessen a hatalomba, amelyek parancsainak és utasításainak megfelelnek.

Az ántánt intervenciójának gondolata nem új, s eddig arra gondoltak, hogy Japan Kelet-Szibériában katonai erejével közbelép. A japáni beavatkozással baj történhetett, de különben is Anglia jobbnak látja, ha maga közbelép s ezért a Murman-parton angol különítményeket hajózott ki.

Az orosz külügyi hivatal népbiztosa jegyzéket nyújtott át az angolok moszkvai képviselőjének, amelyben felszólította Angliát, hogy a Murman-parton legutóbb kihajózott angol különítményt haladéktalanul távolítsák el. Tiltakoztak az ellen is, hogy a Murman-partot angol hadihajók szállják meg. Trockij intézkedéséből a csapatok már elindultak a Murman-part felé az idegen katonák kiérésére.

Adakozzunk a rokkant katonáknak!

Mit szólnak falun a termésrendelethez?

Megjelent az új termésrendelet, ami bizony megelépetést okozott falun. Nem tudnak az emberek beleörödni abba, hogy a cséplésnél félrják a termést s hogy azt a hizi szükséglet, s a valómag levonásával te kell szolgáltatni. Végre van tehát a gabonaelrejtésnek s a fausi jó elenek. Világos, hogy a fűjádag, a parasznak nem elég, de pótolni lehetett addig az elrejtett gabonától. Viszont ha a termést ellenőrzik, akkor a parasztkénytelen a fűjádaggal beénni, a tavasz felé — koplalni. Tervezték ugyan falun, hogy kézzel csépelnek titokban pár métermázsát, de maris sokan rajtavesztettek, mert a cendőröknek s a pénzügyőröknek szigorú utasításuk van az ellenőrzésre.

A termésrendelet megakadályozza a hízulást is, mert az engedélyezett egy-kezt hízó szajonnája csak tavaszig lesz elég. Tagadhatatlan, hogy eddig bőségében volt a fau kenyér es szajonna, jól élt paraszt, örömmel fizette a hadiköcsönt s türe a háborút. De most? A falusi ember még eddig nem tanulta meg a koplalást...

Az új rendelet szerint baromfiatásra csak az ocsut lehetne felhasználni. A gazdak szerint azonban a gabona az idén oly kiváló minőségű, hogy ocsu nem lesz, tehát a baromfiatás is lehetetlenné válik, a hadimiliosok nagy bánatára.

A fausi árak, amelyek most is már elég magasak voltak, a termésrendelet hatása alatt még jobban emelkednek. Egy sovány disznó négy, egyhetes malaccal 2000 korona. Egy tehén 5—6000 korona, de a legkívánabbot is elkérnek 4000 koronát. Az egy éves borjú 1400 korona. A loara darabonként 8—10,000 korona. Egy parasztgazda egy mentőért 16,000 koronát kapott s egy teljesen vak csikót kétezer koronaért adott el. Egy pár juh 800 korona.

A baromfi is majd olyan drága, mint háboru előtt a szarvasmarha volt. Egy pár sovány liba 200 korona, egy pár kacsza 80—90 korona. A kővér kacsza párja 130 kor. A rántani való csirkét 28—30 koronaért veszik a bécsi kereskedők, egy pár nagy tyúk pedig 60—70 korona. A tej ára már faun is több egy koronánál, a túró kilója 4 korona.

A koncentrált fény

Ostram-Azo

Gázzal töltve
2000 Wattig

Új típusok
Osram-Azola
Gázzal töltött lámpák
25 és 60 watt
Csak az üvegre edzett
OSRAM szó kezeskedik
a kiváló minőségért

kilométeres alaguton keresztül átvezetik a Negyág völgyébe. A két folyó mederszintjének a különbsége 160 méter, tehát az esés óriási. Ezt a vizet egy negyvennyolcméter magasra épített gáttal még felduzzasztják, úgy, hogy kétszáz méteres esést érjenek el. E révén minimálisan 25 ezer lóerő elérését remélik. Az így termelt villamoserő az alsó-bisztrai berend zéssel és a távvezetékekkel körülbelül ötvenmillió korona befektetést igényel. A telepen termelt árammal a felsorolt városokat és községeket és ipari telepeket látnák el elektromos erővel. A vállalkozás az előkészítés stádiumában van. Több mérnök dolgozik a helyszínén és tanulmányozza a talaj strukturáját.

— **Illusztrált élelmiszerjegyek Nagyváradon.** Augusztus elsején az új lezárókönyvekkel Nagyvárad közéleti ügyosztálya új, illusztrált élelmiszerjegyeket ad ki. A cukorjegyet egy süveg cukor díszíti, a kávéjegyen egy kávédaráló, a szappanjegyen egy mosógépek látható. A petróleumjegyen petróleumlámpa látható, a sójegyen sótarló, a zsirjegyen egy sertés, egy cézét pedig a teajegyre nyomtak. A burgonyajegy torgonyával, a babjegy bábbal ékeskedik.

— **Az Országos Anya- és Csecsemővédő-Egyesület** változatos tárgyú művészi képes levelezőlapjait használjuk mindenféle ünnepi, név- és születésnap, s egyéb alkalmi üdvözlő céljaira. Tíz darabonként 2 koronáért rendelhetők az Országos Anya- és Csecsemővédő-Egyesületnél Budapest, VII. Thököly-ut 83. Minden rendelő az Egyesület emberbaráti törekvéseit mezdítja elő.

— **Divatba jöttek a ludtollak.** Az írók, amelyet főként Amerikából és Németországból kapunk, kifogyófélben van. Bicsben már alig lehet kapni s a nagyobb osztrák cégek M gyarországból igyekeznek beszerezni szükségleteiket Bicsben oly nagy már a hány írókban, hogy pótláshoz kellett folyamodni. E övették a régi jó recipét s ludtollból faragtak írótollakat. Ilyen írótollak, kékre, zöldre, pirosra festve már nagyobb tömegekben láthatók az osztrák boltok kirakataiban. Bicsben visszatérnek a régi idők, ludtollal írunk s fűzővel gyűjünk majd rá, ha ugyan lesz majd mire. Csak a régi jó idők békéje és bősége nem akar visszatérni.

— **Zöldségtermelés.** Készült Weich István gazd. akad. főkeresztúr előadása alapján, 2 koronáért kapható lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

— **Üzleti modor.** Egy névtelen levelet kaptunk, amelynek írója az ellen a modor ellen kel ki, amelyet nálunk néhány iparos allandóan követ a megrendelővel szemben. Nem elég hogy drágán megfizetik munkájukat, hanem azonfelül gorombaságukat is kell a vevőnek zsebre vágni. Ez a modor nemcsak az iparos mánhelyekben — tisztelet a kivételnek — de a piacon lépten-nyomon tapasztalható. Ezen körülményre a rendőrség a rendőrség figyelmét hívjuk fel, mert sok jobb ízű háziasszony nem is meri a lábát kitenni a piacra, nehogy magát kellemetlenségeknek kitégye.

— **6 elemi vagy 2 középiskolai osztályt** végzett, egészséges fiú elsőrendű iparospályára tanulónak felvétetik. Jelentkezhetnek délután 9 óráig délután 5 óráig lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

LÉGUJABB

Ötezenél több olasz holttest frontunk előtt.

Budapest, július 17. A vezérkar főnöke jelenti:

Az Asiagotól délre két angol század ideiglenesen be tudott hatolni árkaikba. Rövid harc után visszavertük őket. A Brenta völgyében egy járőr-vállalkozásból 30 foglyot és 2 géppuskát szállítottunk be. Az ellenség veszteségei a legutóbbi harcokban a Solaron rendkívüli súlyosoknak bizonyultak. Egy keskeny frontszakaszon több mint ötezer olasz holttestet számoltunk össze.

Albániában a helyzet változatlan.

Egyiptom és India az angol uralom ellen.

Az ántánt a népek önrendelkezési jogának jelszavát röpitette világgá és ennek alkalmazásával laziáni akarja ellenfeleinek szervezettségét. Ez eddig nem sikerült neki, noha a legkétségbeesettebb kísérleteket tette arra, hogy az u. n. „elnyomott” népeket a legkiméletlenebb toborzó munkával árulásra bírja azon államok ellen, amelyekben egyéniségüket kifejthették és gazdasági felvirágzásra lendülhettek. Mind világosabban kitűnik ugyanis, hogy a kis nemzetek sokkal nagyobb előnynek érzik a nagy államhoz való tartozást, semhogy nemzeti álmódosításuk kedvéért hajlandók volnának erről lemondani.

Másrészt mindannyiszor csak arra kell utalnunk, hogy az ántánt-államok az ő uralmuknak alávetett nemzetekre nézve ezeknek önállóságra való jogát egyáltalán nem akarják elismerni.

A legvilágosabb példa erre Egyiptom és India, amelyek nyomástartó függésén Anglia egy hajszállal sem akar enyhíteni. Kitűnik ez több iratból is, melyeket az ifjú egyiptomi és az indiai pártok a „Baseler Nachrichten” című laphoz intéztek, tehát olyan újsághoz, amely semmiképpen sem rokonszenvez a központi hatalmakkal.

Mohamed Fahmy, egy Genfben lakó egyiptomi azt mondja, hogy azon nincs mit esdalkozni, hogy egy óriási megszálló sereg, amely rendelkezik az ujkor minden hadieszközzel, meg bírja akadályozni a minden fegyverétől megfosztott népesség nyílt lázadását. De a lenyűgözött némasága semmiképpen sem lehet há a bizonyítéka.

Még az angol jelentésnek is el kell ismernie, hogy a szenussziak elleni határharcokban az egyiptomi bennszülöttekből álló csapatok tömegesen szöktek ut, s hogy a kairói lakosság ujjongott, amikor török csapatok a kairói telepeket tárták ki, amelyeknek a lakosok nyíltan beálltak. Ugyanakkor a kairói lakosság az angol lakosok elleni támadást is elkövetett, s az angol lakosok elleni támadást is elkövetett, s az angol lakosok elleni támadást is elkövetett.

ban bebörtönözni, vagy Maltában és egyébut internálni.

S hogyan áll a nilusi tartományak kulturális és gazdasági fejlődése, amelyet angol újságírók annyira magasztalnak?

Különböző polgári vétségeket még most is testi fenytékekkel büntetnek, még most is kevés az iskola, úgy hogy a bennszülött lakosság műveltségi foka szikrányit sem emelkedett. Valtozatlanul megmaradt a száz millió font sterlingre rugó államadósság, az egyiptomi népmá époly szegény, époly rosszul van ruházva, époly távol van a jólétől. A talajjavítás minden haszna a tisztviselőknek és vállalkozóknak jutott.

A gyapottermelést annyira kedvezményezték, hogy a gabonatermelés többé nem elégíti ki az ország szükségleteit, amely buzában behozatalra szorul. Az egyiptomi földművesnek birtoka után csaknem harminc százalék adót kell fizetnie, míg az angol kereskedő vagy iparos minden ilyen teherrel mentes. Emellett az angol igazgatás megakadályozza mezőgazdasági pénztárak alapítását.

Egy indiai szavahihető ember, aki hazája viszonyait ismerteti, cseppel sem látja kedvezőbbnek a helyzetet. Szerinte az indiai nacionalisták a háboru kezdete óta fáradoznak azon, hogy Anglia nagy garral hirdetett nemzeti elvének országukban érvényt szerezzenek, — azonban meghallgatásra nem találnak. Még egyes angol-indiai imperialisták is, mint lord Curzon, sir Francis Jounghusband és mások, beismerik, hogy az önrendelkezési jog alkalmazásánál más az elmélet és más a gyakorlat, s általánosságban tartott reform-ígérettel iparkodnak enyhíteni India elkeseredését. De a reformok pusztá emlegetése már izgalomba hozta az angol-indiai hivatalnoki kart és a kormány minden eszközzel rajta van, hogy megingassa azt a szolidaritást, amely a hindukat, mohamedánokat és párszkat közös szövetségbe kovácsolta össze.

Hogy a politikai lelkesedés mennyire testeszi magát a régi előítéleteken, megmutatja Madhova Rao-nak, Travankor és Maizur volt miniszterelnökének a nyilatkozata, aki a „Popular Assembly of Travancor” megalapításánál a következőket mondotta:

„Az egyesülés első összejövetele megmutatta nekünk, hogy egy ideális célokért lelkesülő tömeg mennyire tud tudja és tud akarja magát tenni rég megszokott kaszt- és vallási különbségekben; ime, az első napon brahmanok, mohamedánok, keresztények és páriák békésen ültek egymás mellett.”

Az angolok természetesen — mondja végül az indiai a svájci laphoz intézett irásban — mind újabb akadályokat próbálnak teremteni. Ez a politika azonban nem lesz sokáig hasznukra. India felébredt és többé csak egyetlen célt ismer: elvesztett szabadságának visszaszerzését!

Nagyon is kívánatos volna, ha Amerikát, Franciaországot és Olaszországot felvilágosítanák az Egyiptomban és Indiában uralkodó valódi viszonyokról. Akkor el kellene enyhésnie azon reményességüknek, hogy ezekből az országokból bőséges segítséget nyerhetnek a hadviseléshez és beállana az a kijózanodás, amely a rettenetes világháboru közelebb vitté a világot.

Jegyzett hadikölcson!

Zsákot Zsineget

kölcsön-ponyvát
legolcsóbban beszerezhet
Schlesinger és Társa
zsák- és ponyvakölcsönző intézetnél
Budapest, V., Kálmán-utca 14.
Telefon 15-28.

Járásbiro,

diplomás ügyvéd, 39 éves, keresztény,
a háború után

társulna

jól menő ügyvédi irodába.

Az illető ügyvéd leányát
már most feleségül venné.

Makulatur papiros olcsón kap-
tató a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

Egy

délmagyarországi mészegető
körkemencéhez
ügyes és megbízható

égető-mester

jó fizetés mellett azonnal felvé-
tetik.

Ajánlatok bizonyítványokkal és a fizetési igé-
nyek megjelölésével **Ringeisen Ferenc**
Temesvár-Belváros, Losonczy-tér
14., hirdetési iroda címre küldendők.

Egy üvegezett ajtó

betéttel jutányos árban eladó. Cím a
kiadóban.

Társat keresek

püspökladányi léglá- és eserépgyáram-
hoz azonnali üzembe helyezés végett.

Bővebbet

Szabó Kálmán

tulajdonos

Kolozsvár, Csertörő-utca 24.

Forgalmasabb irodában

keres állást kezdő ügyvédjelölt.

Hároméves eddigi jó praxisa van.

Ajánlatokat kiadóra „Szorgalmas” jellegű kér.

Viszketegséget, sömört, rüht
a leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch
féle eredeti, törvényesen védett
Skaboform — kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig ere-
deti pecsétetes dr. Flesch-félt kérjünk.
Próbátégely 3.— K, nagy tégely 5 K,
családi adag 12 K. Kapható a helybeli
gyógyszertárakban, vagy rendelhető di-
rekt a készítőnél: dr. Flesch E. „Korona”
gyógyszertára, Győr. Vételnél a „Ska-
boform” védjegyre ügyeljünk!

Zöldségtermelés

készült Welich István gazd. akad. tanár elő-
adásai alapján

mélyen leszállított árban
kapható

Aczél antiquariumában

Első Takarékpénztár-palota.

Lokomobilok magánjáróvá

való átalakításához szállítjuk
az összes öntvényeket, tenge-
lyeket, talplemezeket stb. stb.
Lokomobilokat magánjáró gőz
gépekért becsereélünk. Bővebbet

Friedrich Testvérek
gépgyárában, Temesvár.

Földhaszonbérleti hirdetés.

Szabolcs vármegyében, Balkány község határában fekvő, Kis-
mogyorós nevű **570 kat. holdat tevő**

mezőgazdasági birtokomat

1919. évi április hó 25 től 6, esetleg 9 évre haszonbérbe adni kívánom.
A birtok Debreczenhez vasuton 1 órányira fekszik, vasúti állomása:
Kisaradvány, ettől a tanya 3 negyed óra.

A birtokon van 1 kat. hold szőlő, 40 kat. hold d hánytermel-
ési engedély. Bérleti lakás a megfelelő gazdasági épületekkel. Bérbe-
vevő 120 magyar hold őszi vetést fog átvenni.

Érdeklődők a tulajdonostól

Végh Gyuláné Budapest, Bajza-utca 6 A. sz. alatt

egyéb feltételeket megtudhatják.

Szent László Püspök-fürdő

Nagyvárad mellett

Kénes hévvíz források természetes for-
rása 42° kénes hőforrasat má 300 év
óta használják bámulatos gyógyhatással
köszvény, csusz, csontbajok, női beteg-
ségek és más fájdalmas betegségek ellen

500 holdas fenyőerdő közvetlen a vi-
ragos park mellett. — Villanyvilágítás
az egész telepen és az összes szo-
bákban. — Nagyszabású nyári uszoda
20° folyton befolyó forrásvízzel. —
Uszástanítás, napfürdő és homoki ura.

Mindenről kellőleg gondoskodva van.

Fürdőismertetőt küld az Igazgatóság.

A. V. 492/18.

Felszólítás

külföldi örökösökhöz, hitelezőkhöz és
igénylőkhöz.

Szlávy Karolina (Wien, III. Dapon-
teggasse 4.) debreczeni illetőségű, magyar hon-
polgárnő 19 8 május hó 20-ikán, Wien, IX.,
Manannengasse 20., — ahol átmenetileg tar-
tózkodott, — végrendelet hátrahagyása nélkül
 meghalt.

A 137., 138. §§. az 1854 aug. 9. kelt
csász. pat. R. G. Bl. Nr. 208 felszólítatik
minden örökös, igénylő és hitelező, aki osztrák
állampolgár, vagy itt tartózkodó idegen, hogy
igényeiket **legkésőbb 1918 szeptem-
ber 1-ig** az alulírt bíróságnál jelentsék be,
ellenesetben az örökség, az igényre való tekint-
et nélkül, a külföldi hatóságnak vagy az ez
által kijelölt egyénnek ki fog adatni.

Egyidejűleg a 140. §. 1854. aug. 9. csász.
pat. R. G. Bl. Nr. 208 tekintettel arra, hogy
az itt tartózkodó örökösök az osztrák hatóság-
got megkeresték az irán, hogy az örökség
elővétele végett a bárhol tartózkodó örökösök
és igényjogosultak igényeiket ugyanezen határ-
időig bejelentsék és tudassák, hogy kívánják
a külföldi hatóság lemondását, ellenesetben, ha
utóbbiak a lelépést nem kívánják, a tárgyalást
itt, még pedig a jelentkező örökösökkel egye-
dül tartja meg.

K. K. Bezirks Gericht Landstrasse, Ab-
theilung V. am 19/VI. 1918

Haerdtl.

Für die Richtigkeit der Ausfertigung
der Kanzleileger:
(Olvashatlan aláírás.)

Bő pénzből

készpénzes

-- amortizációs --

kölcsönöket rövid uton

házakra, földekre

pár nap alatt folyósítatunk
az ingatlan 70-80 százalékáig

adás-vételeket, vállalatokat
finanszírozzunk

**Agrária Kereskedelmi
Részvénytársaság**

Budapest, VII. Erzsébetkörut 2.

Munkás leányok

felvétetnek Honvéd-utca 16. sz.